

۱۶ زندگی ایران جامه‌ها

هشدار

فاجعه در باغ جهانی ارم

اخیرا اخبار داغ و البته نگران کننده‌ای توسط فعالان میراثی از شیراز در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست می‌شود که مربوط است به قلع و قمع درختان باغ ارم شیراز. در این خبر آمده با وجود این‌که باغ ارم شیراز و ساختمان قدیمی آن به‌همراه هشت باغ دیگر ایرانی و زیر نام مجموعه باغ‌های ایرانی به ثبت جهانی (یونسکو) رسیده، متولیان باغ به دور از چشم مسؤولان میراث فرهنگی استان فارس اقدام به تخریب و قطع درختانی در انتهای فضای سبز ارزشمند و تاریخی آن کرده‌اند. آن هم به بهانه احداث سرویس بهداشتی، در صورتی‌که این باغ در بخش دیگری از محوطه دارای سرویس مناسب است. البته هنوز نمی‌توان درباره صحت و سقم خبر این اخبار و تصاویر آن اظهار نظر قطعی کرد و باید منتظر توضیح مسؤولان مربوطه باشیم.

طراح:بیژن گورانی

جدول شماره ۵۲۸۶

افقی: ۱) نفس خسته - مورد نظر - دوختن پشت لباس‌که با دست انجام می‌شود(۲) علاج کردن- زبانی از خانواده زبان‌های هندواروپایی - پرتشکی (۳) سوریه قدیم - وسایل مورد نیاز - بازی قهوه‌خانه‌ای قدیم (۴) رهگذر- چشمه - قومی ایرانی(۵) بادها- غذای ظهر- تکیه‌کلام درویش (۶) ضمیری عربی- زن گندمگون - قیاحت (۷) فروختن به قیمت پایین‌تر از قیمت اصلی- سازی بادی- از یک پدر و مادر(۸) شکسته - ابزار درودگری - توبه کردن(۹) سنگ چاقو تیزکنی- محکمه باطنی- مناسب تشریفات (۱۰) درگذشته - دراز کردن - مجرای خون (۱۱) یادب- توده ابری شکل که در قسمت‌های مختلف آسمان دیده می‌شود - شهری در استان زنجان (۱۲) راز بی پایان- مخزن چربی شتر- نیکوکار (۱۳) ابزار لحیم‌کاری- اعشاری- صدا (۱۴) ریگ نرم- رودخانه‌ها- کامل کردن (۱۵) لایب فلونورسنت- پیدا کردن- نت سوم.

عمودی: ۱) خواهر- پیاپی- پایتخت ایتالیا (۲) صدای بلند - از حواریون مسیح (ع)- ترس و بیم (۳) روده‌ها- شکستنش افتخار است- واحد اندازه گیری اختلاف پتانسیل الکتریکی (۴) طلای کنیف - فرزند نتیجه - نوعی درخت انگور- حالت روحی- رقیق (۵) خواهان - زخمی - بسیار بخشنده (۶) جلا دهنده کشش- گردهمایی- گیاه تالاب (۷) دوستی- هدایت کردن- زاویه کوچک‌تر از ۹۰ درجه (۸) از راجع‌ترین ابزارهای جنگ نرم (۹) خواش - معادل فارسی افیانوس- زنگ گردن شتر (۱۰) عصب - پسر سهراب در شاهنامه - سرباریده (۱۱) پیمان نظامی

حل جدول عادی شماره ۵۲۸۵

	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	د	ی	ق	ف	ا	ل	ح	ج	ا	م	ز	ن	و	ز	ن
۲	ح	ی	م	ی	م	ل	و	م	ا	ا	ه	ل	ق	د	ا
۳	س	ا	ب	ر	ی	ز	و	د	ر	ن	ج	ا	ر	ک	ب
۴	ب	ش	ی	ر	د	ا	ک	ل	س	ا	ر	و	ا	ز	ا
۵	ت	ب	ا	د	ش	ن	ح	ک	م	ا	ر	ا	و	ا	ا
۶	ا	ب	د	ه	ی	ن	و	د	ل	ن	ب	ب	ا	ب	ا
۷	ب	ی	ا	ت	خ	ی	ا	ل	ع	ا	ا	ب	ی	ا	ر
۸	ق	ی	ق	ی	م	ی	ر	ا	ب	ا	ل	ل	ا	و	ا
۹	ه	ی	ا	ه	و	ا	د	ر	ا	د	ر	م	ط	ه	و
۱۰	ن	ک	ن	ر	م	ا	د	ش	ا	ه	ی	و	ا	و	ا
۱۱	ا	ن	ت	ش	خ	ی	م	ن	ا	ن	م	ن	ک	ب	ا
۱۲	ر	خ	ا	م	و	ر	ا	ی	ا	ک	و	ا	ک	و	ا
۱۳	م	ر	ش	ی	ن	و	ی	ا	ب	ل	ر	ل	ا	ج	ا
۱۴	ت	ا	ا	ر	و	ر	ج	ا	ل	ک	ل	و	ن	ا	ا
۱۵	و	ش	ا	و	ا	و	د	ن	ا	م	ی	ن	ا	ا	ا

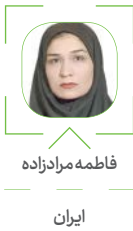
پردیس آرامگاه فردوسی سروسامان می‌گیرد

قرار است بالاخره شاهد وقوع يك اتفاق خوب میراثی در شهر طوس خراسان رضوی باشیم؛ اتفاقی در راستای ساماندهی آرامگاه فردوسی و محوطه‌های ۴۲ هکتاری اطراف آن. در همین خصوص طی روزهای گذشته تفاهم‌نامه‌ای میان مدیرکل میراث فرهنگی خراسان رضوی با شهردار مشهد و رئیس کمیسیون

عملیات احداث زیرگذر در شهر جهانی شوش که اواخر سال گذشته متوقف شده بود، از پنجشنبه گذشته دوباره آغاز شد

خالی کردن زیر پای تاریخ

ایران

نام شوش در شبکه‌های اجتماعی و سایت‌ها و خبرگزاری‌ها و روزنامه‌ها می‌چرخد. این بار هم البته با اخباری نگران‌کننده که حاکی از ادامه ساخت زیرگذر توسط مسؤولان شهر شوش به‌طور پنهانی و شبانه دارد. به محض درز این خبر، علی‌اصغر مونسان، معاون رئیس‌جمهور در تویییت بشدت با ادامه این عملیات مخالفت کرد و خواستار توقف آن شد. گفت‌وگوی ما با استاندار خوزستان و معاون میراث فرهنگی کشور هم یک نتیجه دربرداشت؛ این‌که این عملیات فعلا متوقف شده تا کمیته پژوهش سازمان میراث فرهنگی که از شنبه عازم شوش شده‌اند، تحقیقاتی درخصوص ضرورت احداث این زیرگذر و این‌که این عملیات تا چه اندازه می‌تواند به محوطه باستانی شوش آسیب برساند، انجام دهد و براساس آن درخصوص احداث یا عدم احداث زیرگذر تصمیم گرفته شود.

عمران طوس به امضا رسیده است. ابوالفضل مکرمی‌فر، مدیرکل میراث فرهنگی در جلسه امضای این تفاهم‌نامه گفته برای تأمین خدمات خوب به گردشگران، محدوده ۴۲ هکتاری از کشف‌رود تا جلوخان آرامگاه در نظر گرفته شده و مطالعات فاز صفر آن نیز انجام شده و باید ساز و کار بهره‌برداری از آن نیز

شده و مطالعات فاز صفر آن نیز انجام شده و باید ساز و کار بهره‌برداری از آن نیز

ساخت زیرگذر و تعرض به این شهر باستانی و اثر جهانی شدند.
مجتبی گهستونی، فعال میراث فرهنگی خوزستان و دبیر انجمن دوستداران میراث فرهنگی «تاریانا» همان زمان به جام‌جم گفت اگرچه تخریب و حذف پل روگذر به بهبود منظر شهر جهانی شوش کمک می‌کند، اما اگر قرار به ساخت زیرگذر پس از تخریب روگذر باشد، این امر نه تنها غیرکارشناسی و نگران‌کننده است، بلکه به احتمال زیاد نارضایتی یونسکو را نیز در پی داشته و ممکن است به خروج شوش از میراث جهانی منجر شود؛ زیرا شوش با همین منظر فعلی به تایید بازرسان یونسکورسید و ثبت سده پایتخت بوده و از کهن‌ترین پایتخت‌های شهرهای جهان به‌شمار می‌آید، این تاریخ پرافتخار و وجود تمدنی در هزاره‌های پیش در این شهر، اعضای سازمان جهانی یونسکو را در سال ۹۴ به این نتیجه رساند که این شهر ارزش ثبت در فهرست برترین‌های جهان را دارد. هر اثری با اینیه که ثبت جهانی یا حتی ملی شود، به‌دنبالش ضوابط و قوانینی هم ضمیمه پرونده‌اش می‌شود؛ ضوابطی که به‌منظور حفاظت از آن اثر مصوب شده است. یکی از این قوانین ممنوعیت انجام هرگونه عملیات عمرانی در عرصه و حریم آن اثر و محوطه جهانی است که به نوعی به‌منظور اثر آسیب رسانده یا تغییرات محسوسی در ظاهر اثر ایجاد کند.

«شوش» در دو دوره عیلامی و هخامنشی برای بیش از چند سده پایتخت بوده و از کهن‌ترین پایتخت‌های شهرهای جهان به‌شمار می‌آید، این تاریخ پرافتخار و وجود تمدنی در هزاره‌های پیش در این شهر، اعضای سازمان جهانی یونسکو را در سال ۹۴ به این نتیجه رساند که این شهر ارزش ثبت در فهرست برترین‌های جهان را دارد. هر اثری با اینیه که ثبت جهانی یا حتی ملی شود، به‌دنبالش ضوابط و قوانینی هم ضمیمه پرونده‌اش می‌شود؛ ضوابطی که به‌منظور حفاظت از آن اثر مصوب شده است. یکی از این قوانین ممنوعیت انجام هرگونه عملیات عمرانی در عرصه و حریم آن اثر و محوطه جهانی است که به نوعی به‌منظور اثر آسیب رسانده یا تغییرات محسوسی در ظاهر اثر ایجاد کند.

یک پل و این همه دردسر

در شهر باستانی شوش يك پل روگذر وجود دارد که حدود ۴۰ سال پیش (سال‌های پیش از ثبت جهانی شوش) احداث شد و علاوه بر این که مسیری بود برای کاستن از بار ترافیکی مرکز شهر، مسیر رابط میان شهرهای خرمشهر، آبادان، اهواز و اندیشمک و خرم‌آباد است. در دولت دهم، با انگیزه بهینه‌کردن وضعیت راه و جاده، بحثی درباره تعویض پل روگذر شوش، اندیشمک و تبدیل آن به «زیرگذر» مطرح شد که اجرای آن تا سال گذشته به تعویق افتاد و هفته اول بهمن سال گذشته به اجرا گذاشته شد.

اجرای عملیات هم با تخریب پل روگذر آغاز شد و این درحالی بود که تاسیسات مذکور کلا درون عرصه و حریم باستانی مصوب ملی و جهانی قرار دارد و از این لحاظ هرگونه فعالیتی مغایر قواعد و ضوابط میراثی است. فعالان میراثی از جمله جامعه باستان شناسی ایران هم البته بیکار ننشستند و با اظهار مخالفت یونان - عوض و بدل کردن - اثر چربی (۱۵ جایگاه ویژه - کشاورز - مرحله فعال چرخه کارقلب.

پس از احیا مشخص شود. وی افزود: هم‌اکنون احیای ۱۰۶ برج و باروی طوس هم آغاز شده. همچنین احیای ارگ کهن دژ در دستور کار این اداره‌کل قرار دارد. به گفته این مسؤول، مطالعات بازنگری در موزه طوس نیز انجام شده و اواخر امسال طرح بازنگری در موزه طوس نیز آغاز خواهد شد. میراث‌آریا

پس از احیا مشخص شود. وی افزود: هم‌اکنون احیای ۱۰۶ برج و باروی طوس هم آغاز شده. همچنین احیای ارگ کهن دژ در دستور کار این اداره‌کل قرار دارد. به گفته این مسؤول، مطالعات بازنگری در موزه طوس نیز انجام شده و اواخر امسال طرح بازنگری در موزه طوس نیز آغاز خواهد شد. میراث‌آریا

گردشگری تماس گرفتیم، ظهر روز شنبه، ۸دی‌ماه، زمانی که وی در شوش به‌سر می‌برد و به همراه یک تیم از بازرسان و پژوهشگران سازمان میراث فرهنگی از نزدیک در حال تحقیق و بررسی این عملیات پرحاشیه بود.

آغاز بررسی کارشناسانه

طالبیان اشاره به این‌که آغاز عملیات احداث زیرگذر شوش بدون

اطلاع میراث فرهنگی شوش و تنها طبق مصوبه شورای تأمین شهر شوش و براساس دستور فرمانداری بوده به ما گفت لودرها و تجهیزات مکانیکی شهرداری از ساعت ۸ و ۳۰ دقیقه پنجشنبه - ۶ دی - فعالیت خود را برای ایجاد زیرگذر شروع کردند.

در ساعت‌های پایانی شب که خبر به وی رسیده، در تماس با همه مسؤولان میراثی خوزستان از آنها خواسته برای توقف کار در عرصه

ورودی شهر باستانی شوش با یکدیگر بسیج شوند که البته رایزنی آنها با فرمانداری شوش بی‌نتیجه بوده و تا ساعت ۲ امداد هیچ اتفاقی نیفتاده تا صبح روز جمعه که در تماسی با استاندار خوزستان خواستار توقف عملیات

شده و علیرضا شریعتی هم به وی قول توقف عملیات را داده است.

طالبیان در گفت‌وگو با خبرگزاری‌ها و همچنین جام‌جم، از شکایت از متولیان این عملیات به دادگاه استان و قوه قضاییه کشور خبر داد

فعلا متوقف شده

تماس ما با علیرضا شریعتی، استاندار خوزستان نیز پاسخ و نتیجه مشابهی در برداشت. او به جام‌جم گفت از روز جمعه دستور توقف عملیات احداث زیرگذر را داده و عملیات متوقف شده، اما این توقف موقت است و با نشست‌کی به بازرسان و مسؤولان سازمان میراث فرهنگی کشور و خوزستان داشته‌اند، تفاهم‌نامه‌ای به امضا رسیده که براساس آن در صورت به‌خطر نیفتادن میراث جهانی شوش و آسیب‌زا نبودن عملیات عمرانی زیرگذر برای آثار باستانی احتمالی در دل خاک در زیر منطقه مذکور، ساخت زیرگذر از سرگرفته شود. استاندار خوزستان درعین حال به ما گفت ساخت این زیرگذر برای مردم شوش اهمیت خاصی دارد و گریزی از آن نیست؛ زیرا به دلیل نبود جاده دسترسی مناسب در منطقه و میان شهرهای ورودی و خروجی از شوش، درحال حاضر تصادفات منجر به فوت و جراحات زیادی در منطقه رخ می‌دهد که ساخت زیرگذر یا کمربندی را ضروری می‌سازد.

و افزود: طرح این شکایت و مباحث حقوقی این امر را به بخش حقوقی سازمان میراث فرهنگی سپردیم و آنها درحال پیگیری این مساله هستند.

معاون میراث فرهنگی کشور اما در پاسخ به این پرسش‌که آیا ساخت زیرگذر شوش برای همیشه متوقف خواهد شد، یانه، تاکید کرد فعلا هیچ تصمیمی نمی‌توان گرفت و هرگونه تصمیمی در این خصوص منوط به نتیجه تحقیقات باستانی و فنی و عمرانی اعضای کمیته پژوهشکده سازمان میراث فرهنگی است که درحال بررسی این مهم هستند تا ببینند احداث زیرگذر می‌تواند خطری برای کاوش‌های باستان‌شناسی محوطه مذکور باشد یا نه و این‌که آیا منطقه احداث زیرگذر، در لحاظ باستان‌شناسی و میراث جهانی حائز اهمیت کاوش و تحقیق هست یا نه؟

به گفته طالبیان درصورت پاسخ مثبت کمیته پژوهش سازمان میراث فرهنگی که بزودی اعلام می‌شود، عملیات متوقف خواهد شد و گرنه ساخت زیرگذر ادامه می‌یابد.
میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و

عمرانی ابراز کند.

معاون رئیس‌جمهور در تویییت خود که در رسانه‌ها با رتآب گسترده‌ای داشت و حتی در اخبار رسانه ملی نیز به آن پرداخته شد، ضمن محکومیت

این اقدام نوشت: «متولیان شهر شوش با حکم‌شبهانه، ساخت زیرگذر شهری را آغاز کردند! این اقدام باعث خسارت‌های غیرقابل جبران برای تمدن چند هزار ساله شوش خواهد بود و اجازه نمی‌دهیم میراث تاریخی ایران را نابود کنند. هم شکایت می‌کنیم هم به معاون میراث گفتم به جد پیگیر موضوع باشم!»

مونسان البته واکنش خود را به درج این تویییت محدود نکرد و در گام بعدی طالبیان، معاون میراث فرهنگی سازمان میراث فرهنگی و یک تیم از معاونت و کمیته‌ای از پژوهشگران پژوهشکده باستان‌شناسی را برای پیگیری و بررسی وضعیت به شهر باستانی شوش فرستاد.

ما نیز در جام‌جم، به منظور اطلاع از روند ماجرا با محمدحسن طالبیان، معاون میراث فرهنگی سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و